

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-20

القاضي سليم جبران

رئيس لجنة الانتخابات المركزية

ירושלים, ל' באב התשע"ג
6 באוגוסט 2013

השופט סלים ג'ובראן

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית

תר"מ 52/20

העותר: מר מוטי פרנקו

נגד

- המשיבה:
1. מר ניסים גוזלן – ראש המועצה המקומית באר יעקב
 2. מועצה מקומית באר יעקב
 3. מר גיורא שבתאי
 4. רשימת "דור חדש"

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: חוק הבחירות)

החלטה

טענות הצדדים

1. בעתירה שלפניי, מבקש העותר כי יינתן צו מניעה נגד המשיבים, זאת נוכח שלטי בחירות רבים אשר הוצבו ברחבי המועצה ובחסות המשיבה 2, וזאת בניגוד לסעיף 10 לחוק הבחירות. לטענתו "שטח מועצת באר יעקב הפך שטח הפקר של ממש, עת המשיבים 1,3 ו-4 בחסותה של המועצה, תולים את שלטי קמפיין הבחירות שלהם, במקומות אסורים. עסקינן בתליית שלטים על עמודי חשמל, על שלטי רחוב אקראיים, על חומות שונות בעיר, ועוד ועוד ועוד" (סעיף 8 לעתירה). במסגרת זאת, מצביע העותר על מודעת בחירות של המשיבים 3-4 אשר נתלתה על גדר של גן שעשועים ציבורי.

עמוד 1 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون, أورشليم القدس, 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

2. העותר פנה אל המשיבים ביום 15.7.2013, ונענה על ידי היועץ המשפטי למועצה כי ניתנה הנחייה מטעם המשיבה 2 להסיר את השילוט שהוצב בניגוד לחוק הבחירות. אולם, לטענתו, השלטים לא הוסרו, והוא גילה כי אחד מהאנשים שתולים שלטים אלו הוא אחראי מחלקת הניקיון של המשיבה 2.

3. ביקשתי את תגובתם המשיבים. בתגובתה של המשיבה 2, נכתב כי לאחר פניית העותר ליועץ המשפטי למועצה, יצאה הנחייה להורות לעובדי הניקיון של המועצה לפעול להסרת השלטים שהוצבו בניגוד לחוק. לטענתה, מאז "פעלה ופועלת משיבה 2 בנחרצות וללא לאות באמצעות עובדיה לאכיפה שוויונית וקפדנית של הוראות החוק... ולא בכדי, לא היה יכול העותר לצרף לעתירתו תמונות של שילוט התלוי במקום אסור פלוני בשני תאריכים שונים" (סעיף 5 לתשובת המשיבה 2).

4. לעניין התמונות שצורפו לעתירה, טוענת המשיבה 2 כי נראה שמחצית מן התמונות של השלטים צולמו בשטחים פרטיים ולפיכך הוראות חוק הבחירות לא חלות בעניינם. לעניין תליית שלטים על ידי מנהל מחלקת הניקיון של המשיבה 2, טוענת היא כי לא ניתן מהתמונות שצורפו לזהות אותו, ולא הוכח כי הוא פעל כפי שטוען העותר.

5. לבסוף, טוענת המשיבה 2 כי פנתה לעותר בבקשה לקבלת הכתובות בהם צולמו השלטים שצורפו לעתירה, וזאת לשם הסרתם במידה ואכן נתלו בניגוד לחוק. עם זאת, לטענתה, עד היום טרם נענתה.

המסגרת הנורמטיבית

6. סעיף 10(א) לחוק הבחירות קובע:

10" (א) לא תהא תעמולת בחירות באמצעות מודעות מודפסות המוצגות ברבים, אלא בהגבלות אלה:

(1) המודעה לא תהא גדולה מ-50 על 70 סנטימטר;

(3) המודעה תישא את שמו ומענו של המדפיס שהדפיס אותה ושל האדם האחראי להזמנתה; ואם פעל אותו אדם מטעם סיעה, רשימת מועמדים, מועמד בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית או גוף אחר, תישא המודעה את שם הסיעה, רשימת המועמדים, המועמד או הגוף כאמור, או את האות או הכינוי של הסיעה או רשימת המועמדים;

(4) המודעה לא תודבק אלא על לוחות מודעות שייעדה רשות מקומית דרך קבע להדבקת מודעות או שייעדה במיוחד להדבקת מודעות של תעמולת בחירות לקראת בחירות.

עמוד 2 מתוך 4

משכן הכנסת, קריית דוד בן-גוריון, ירושלים 91950
العنوان: مجمع بن غوريون، أورشليم القدس، 91950

טלפון, هاتف: 02-6753407, פקס, فاكس: 02-5669855 Fax:

(1א) (1) על אף הוראות סעיף קטן (א) תותר תעמולת בחירות באמצעות מודעה המוצגת על גבי דירת מגורים או על משרדיה או מועדוניה של מפלגה או רשימת מועמדים, ובלבד שהצבת המודעה אינה אסורה לפי חוק הדרכים (שילוט), תשכ"ו-1966, ואם נקבעו תנאים והגבלות בחוק עזר לפי פסקה (2), כפוף לאותם תנאים והגבלות;”

7. סעיף 10א לחוק הבחירות קובע כי הוראות סעיף 10 יחולו בשינויים המתחייבים גם על "שלט מודפס או בלתי מודפס, אולם הגבלת פסקה (1) לסעיף 10 לא תחול על שלט הנושא אך ורק אות וכינוי שאושרו כדין לרשימת מועמדים."

8. תכלית המגבלות הקבועות בסעיף 10 לחוק הבחירות היא שוויון בין המועמדים ובנוסף למנוע הצפת מבני העיר בשלטי תעמולה תוך פגיעה במראה היישוב. (ראו: תר"מ 29/20 צילקר נ' עיריית אשדוד (22.7.2013); תר"מ 53/20 סיעת "רק ראשון בראשות דב צור" נ' אבן-זוהר (28.7.2013))

דיון והכרעה

9. דין העתירה להידחות.

10. נראה כי המחלוקת בין הצדדים נסובה רק על שאלת אכיפת והסרת השלטים. עיינתי בצילומים שצורפו לעתירה, ונראה כי בחלקם הגדול אכן מדובר בשלטים שנתלו בשטחים פרטיים, אשר הוראות סעיף 10 לחוק הבחירות אינן חלות עליהם.

11. לכך יש להוסיף כי מכתבו הראשון של בא-כוח העותר לא פירט את מיקום השלטים שצולמו, וזאת על אף פנייתו של היועץ המשפטי של המשיבה 2 מיום 16.7.2013, אשר במסגרתו ביקש כי מידע זה יועבר לרשותו. לכך יש להוסיף כי מהנספחים שצורפו לתשובה, נראה כי היועץ המשפטי של המשיבה 2 פנה פעם נוספת ביום 28.7.2013, ימים ספורים לאחר הגשת העתירה, אל העותר בבקשה לקבלת הכתובות, ונענה כי "אני בטוח שהגורמים האמונים על כך בעירייה ידעו במה מדובר".

12. לאחרונה כתבתי לעניין החשיבות במיצוי הליכים:

"במרבית המקרים, לעותרים ולמשיבים אינטרס משותף. נבחרי הציבור המכהנים, יחד עם אלו המתמודדים להחליפם, מבקשים להיבחר על מנת לזכות בזכות לשרת את תושבי הרשויות

המקומיות... אכן, שירות הציבור אינו עול או ככל עבודה העוסקים בה בעיקר למען פרנסה. כהונה כנבחר ציבור היא זכות. מוכן אני להניח, ואף מאמין, כי לעותר ולמשיב 1 (וכך גם הדבר למרבית העתירות שהוגשו בכהונתי) מטרה זהה בפועלם, והיא – טובת העיר" (תר"מ 16/20 קונינסקי נ' אלדד (23.6.2013)).

13. אין להסתכל על החובה למצות הליכים כחובה טכנית, תנאי סף למען הגשת עתירה ותו לא. החובה היא מהותית. לאחרונה קבעתי כי פנייה בעל-פה אינה עומדת בתנאי זה (תר"מ 37/20 דידי נ' לביא (18.7.2013)), וגם הגשת עתירה מייד לאחר פנייה בכתב בנושא שאינו דחוף (תר"מ 54/20 סיעת "רק ראשון בראשות דב צור" נ' דעבול (4.8.2013)). במסגרת זאת, חובת מיצוי הליכים כוללת את החובה להביא את כלל המידע הדרוש על מנת לתקן את הפגמים אותם מבקש עותר לתקן.

14. במסגרת זאת, צירוף צילומים של שלטי בחירות, וזאת ללא ציון הכתובת בה הם מצויים, וזאת על אף שתי פניות לעותר בבקשה לקבלת מידע זה, נראה כי אינה עומדת בתנאי מיצוי ההליכים. ובהקשר זה חשוב להזכיר כי המשיבה 2 טוענת, ומגבה טענתה בתצהיר, כי היא פועלת בהתאם להוראות החוק ומסירה שילוט שנתלה בניגוד לחוק. העותר מבקש לשלוח את עובדי הניקיון לציד טחנות רוח, ובכך לבזבז משאבי ציבור לריק. לכך אין להסכין.

15. לפיכך, העתירה נדחית. אציין כי ככל שיועברו פרטים וכתובות בגין שלטים שנתלו בניגוד לסעיף 10 לחוק הבחירות, חלה חובה על המשיבה 2 להסירם באופן מידי וללא דיחוי. זאת נוכח הפגיעה בשוויון נגד המועמדים שפועלים כחוק ותולים שלטי תעמולה רק במקומות מותרים, ונוכח התכלית של שמירה על ניקיון וחזות המועצה המקומית.

16. לפיכך, העתירה נדחית. העותר יישא בהוצאות לטובת קופת העירייה בסך של 5,000 ש"ח.

ניתנה היום, ל' באב התשע"ג (6.8.2013).

סלים ג'ובראן
שופט בית המשפט העליון
יושב ראש ועדת הבחירות
המרכזית לכנסת ה-20